

MEDLEMSRAPPORTERING FOR

Unil AS

For 2016

IEH **Initiativ for
etisk handel**

"Initiativ for etisk handels (IEH) medlemmer har forpliktet seg til å sette i verk tiltak for å bidra til bedre forhold i egne leverandørkjeder."

Til lesere av rapporten

Etisk handel skal sikre at produksjon skjer på rettferdig, forsvarlig og lovlige vis. Initiativ for etisk handels (IEH) medlemmer har forpliktet seg til å sette i verk tiltak for å bidra til bedre forhold i egne leverandørkjeder. Til grunn for dette arbeidet ligger IEHs retningslinjer for etisk handel. Retningslinjene dekker områdene arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon.

Medlemmene er også forpliktet til hvert år å rapportere om hvilke utfordringer de står overfor og resultatene av forbedringsarbeidet. Det er denne rapporten du sitter med nå. Rapporten er offentlig tilgjengelig.

IEHs mal for medlemsrapportering ble oppdatert i 2012, blant annet for å gi et tydeligere bilde av effekten av forbedringsarbeidet. Rapporteringsmalen søker å svare på forventningene til arbeid med samfunnsansvar i FNs retningslinjer for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, som due diligence og interessentdialog. Vi har også inkludert indikatorer for leverandørkjeden som inngår i Global Reporting Initiatives siste versjon. Når det gjelder leverandørkjeden, dekker rapporten også FNs Global Compact krav til framdrifts-rapportering.

Per Bondevik
Daglig leder IEH

Forord fra: Odd Ture Wang, Administrerende direktør Unil AS

Unil er en del av NorgesGruppen, Norges største dagligvareaktør. Vi har over 4000 produkter i vår portefølje fra over 470 leverandører, hvorav ca. 130 leverandører og underleverandører befinner seg i risikoland som Kina og Thailand. Vi har – med andre ord – en stor leverandørportefølje med kompliserte verdikjeder. Dette gjør det ekstra utfordrende for oss å ha kontroll over verdikjeden, men desto viktigere at vi tar ansvar. Vi jobber hver dag med å sørge for at de produktene vi leverer til forbruker er fremstilt i tråd med våre etiske retningslinjer og de kravene vi stiller til vern av arbeidstakere, miljø og dyr. Vårt mål er at vi skal kunne gi kundene våre en trygghet for at varene de kjøper fra oss er produsert under verdige forhold. Vi ønsker å opptre som en ansvarlig aktør i dagligvare og storhusholdningsmarkedet, og gjøre nettopp det gjennom grundig vurdering av våre leverandører.

I løpet av 2016, har alle våre produktsjefer gjennomgått sine årlige handlingsplaner og har en klar forståelse for hvilken risiko som ligger i deres portefølje. Produktsjefene har gjennomgått antikorrupsjons-dilemmatrening og har tett dialog med vår fagsjef bærekraftig handel. I 2016 gjennomførte vi 20 leverandørbesøk hvor hovedfokuset var bærekraft. Vi har i 2016 også utviklet vår bærekraftstrategi og bærekraftsambisjon frem mot 2020. Samt en detaljert handlingsplan for å nå våre mål.

Vår bærekraftsambisjon er som følger; «Vi går foran! Vi skal etterstrebe å ta bærekraftige valg med dedikasjon og glede. Vi skal være et forbilde når det gjelder miljø, etikk og helse.»

Innhold

Til lesere av rapporten	2
Forord	3
Grad av besvarelse av rapporten	5
Om bedriften	6
Mål og framdrift	9
1. FORANKRE - Forankring i bedriften og hos leverandørene	11
Forankring i bedriften	12
Intern opplæring og bevisstgjøring	12
Forankring av etiske krav i leverandørkjeden	12
2. KARTLEGGE - Kartlegging av risiko i leverandørkjeden	14
Vurdering av nye leverandører	15
Oversikt over hvor produksjonen skjer hos eksisterende leverandører	16
Metode for å kartlegge risiko hos eksisterende leverandører	18
Beskrivelse av risikobilde i leverandørkjeden	19
3. TILPASSE - Tilrettelegging av innkjøpspraksis	20
Langsiktighet i leverandørrelasjoner	21
Innkjøpspraksis	21
Vurdering av effekten av tiltak for å forbedre innkjøpspraksis	22
4. SAMARBEIDE - Forbedringer i leverandørkjeden	23
Produktdesign og råvarevalg	24
Kompetansehevingstiltak hos leverandører	24
Forbedringstiltak hos leverandører	25
Bruk av sertifisering	27
Forbedringsprosjekter og -tiltak	28
Vurdering av effekten av forbedringstiltak	29
5. KOMMUNISERE - Bevisstgjøring, dialog og oppslutning	30
Intern og ekstern kommunikasjon om etisk handel	31
Styrke oppslutningen om etisk handel og erfaringsdeling	32

Grad av besvarelse av rapporten

Medlemmer av IEH er i forskjellige faser av arbeidet med etisk handel. De tilhører ulike bransjer og møter ulike typer utfordringer. Noen handler gjennom agenter og importører og har ikke direkte kontakt med produksjonsleddet. Små bedrifter har ofte mindre ressurser enn de store til å bruke på etisk handel. Ved første gangs rapportering til IEH er virksomhetens datainnsamling dessuten ofte i startfasen.

Derfor gis det anledning til å velge bort ett eller flere spørsmål. Spørsmål som krysses av med «nei» blir skjult i rapporten. Som standard er det krysset av ja for alle spørsmål. Rapportlesere finner fullstendig mal med alle spørsmål på www.ieh.no.

For hvert spørsmål som ikke besvares, skal det gis en begrunnelse for hvorfor.

	JA	NEI
Trinn 2 - Screening av nye leverandører (indikator 2-1, punkt b-d)	☒	☐
Trinn 2 - Kartlegging av forhold hos enkeltleverandører (spørsmål 2.5)	☒	☐
Trinn 2 - Antall eksisterende leverandører kartlagt fordelt på metode (indikator 2-2)	☒	☐
Trinn 3 - Medgått tid for å betale leverandører (indikator 3-2)	☒	☐
Trinn 4 - Kompetansehevingstiltak hos leverandører (spørsmål 4.3)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringstiltak som gjelder arbeidsstandarder og menneskerettigheter (ind. 4-1)	☒	☐
Trinn 4 - Kartlegging og tiltak som gjelder arbeideres lønn (spørsmål 4.4)	☒	☐
Trinn 4 - Tiltak som gjelder fagorganisering og kollektive forhandlinger (spørsmål 4.5)	☐	☒
Trinn 4 - Forbedringstiltak - utbedring av mangler - som gjelder miljø (indikator 4-2)	☐	☒
Trinn 4 - Forbedringstiltak som gjelder korrupsjon (spørsmål 4.6)	☒	☐
Trinn 4 - Sertifisering av produkter, materialer og tjenester (indikator 4-3)	☒	☐
Trinn 4 - Forbedringsprosjekter og tiltak (spørsmål 4.8)	☒	☐
Trinn 5 - Kommunikasjon med interessenter (spørsmål 5.3)	☒	☐
Trinn 5 - Håndtering av klager (spørsmål 5.6)	☐	☒
Trinn 5 - Antall klager og tiltak (Indikator 5-1)	☐	☒

Oppgi begrunnelse for at spørsmål ikke besvares:

Vi har i rapporteringsåret ikke jobbet konkret med tiltak som gjelder fagorganisering og kollektive forhandlinger, forbedringstiltak på miljø hos våre leverandører og håndtering av klager og varsling om risikoforhold i leverandørkjeden.

Om bedriften

Navn:

Unil AS

Viktigste merkenavn, produkter og tjenester:

NorgesGruppens egne merkevarer. First Price, Eldorado, Jacobs Utvalgte, Unik, Fiskemannen, Folkets, Fersk og Ferdig, Seidel, GoEco, Smart.

Beskrivelse av bedriftens struktur:

100% eid av NorgesGruppen

Adresse hovedkontor:

Karenslyst allè 12-14 Oslo.

Bedriftens størrelse:

Antall ansatte:

133

Omsetning (NOK):

6 999 000 000

Overordnet beskrivelse av leverandørkjeden:

Hvilke innkjøp som omfattes av rapporten:

Innkjøp av varer tilhørende våre merkevarer. Våre merkevarer selges i NorgesGruppens butikker, til storhusholdningkunder, bensinstasjoner med flere.

Antall leverandører:

470

Verdi av innkjøp fordelt på type vare og tjenester, leverandørtype (f.eks. produsent, mellomledd) og region/land:

Typer varer og tjenester	Prosentandel av innkjøp (%)
Tørrvarer (mat ikke temperert)	30 %
Ferskvarer (Kjøl/ frys mat)	55 %
Non- food (ikke mat)	15 %

Leverandørtype:	Prosentandel av innkjøp (%)
Produsent	96 %
Agent	4 %

Region/land:	Prosentandel av innkjøp (%)
Norge	70 %
Amerika (Sør og Nord)	2 %
Øvrige	1 %
Asia	4 %
Norden (eks. Norge)	13 %
Europa (eks. Norden)	10 %

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Julie Haugli Aarnæs

Tittel: Fagsjef Bærekraftig Handel

Epost: julie.haugli.aarnæs@unil.no

Telefon: 98680001

Innmeldingsår i IEH:

2014

“Vi skal ha kontroll og kunnskap om hvor og hvordan våre produkter produseres, med hvilke råvarer, og hvordan menneskerettigheter er ivaretatt i vår verdikjede.”

Mål og framdrift i rapporteringsåret

Mål	Status	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
		1	2	3	4	5
Implementere nyutviklet handlingsplan per innkjøper	Gjennomført	☒	☒	☒	☒	☒
Utarbeide policy og handlingsplaner i henhold til risikovurdering i NorgesGruppen strategier	Gjennomført	☒	☒	☒	☒	☒
Gjennomføre revisjoner i BSCI eller annet	Delvis gjennomført	☒	☒	☒	☒	☒
Skape utvikling gjennom prosjekter i verdikjeden	Gjennomført	☒	☒	☒	☒	☒

Mål for kommende år

Mål	Gjelder trinn i IEHs implementeringsmodell				
	1	2	3	4	5
Registrere alle våre leverandører i risikoland og leverandører av risikoprodukter i BSCI	☒	☒	☒	☒	☒
Årlig gjennomgang med alle innkjøpssjefer på handlingsplan for etisk innkjøpspraksis	☒	☒	☒	☒	☒
Skape utvikling gjennom minst et nytt prosjekt knyttet til verdikjeden	☒	☒	☒	☒	☒
Dilemmeatretning for alle nyansatte	☒	☒	☒	☒	☒

1. FORANKRE

Forankring i bedriften og hos leverandørene

1. FORANKRE FORANKRING I BEDRIFTEN OG HOS LEVERANDØRENE

Forankring i bedriften

Q1.1 Beskriv hvordan arbeidet med etisk handel er forankret i styret:

Unil AS er et heleid datterselskap av NorgesGruppen og forholder seg til konsernets føringer. I Unil er Administrerende direktør involvert i arbeidet med etisk handel og mottar oppdateringer basert på handlingsplanen for etisk handel gjennom ledergruppen. Etisk handel rapporteres også til NG på konsernnivå.

Q1.2 Beskriv hvordan arbeidet med etisk handel er forankret i ledelsen:

Navn og stilling på person(er) i ledelsen med etisk handel som del av sitt hovedansvar:

Odd Ture Wang, Administrerende direktør. Wibecke Ødegård Johansen, Kvalitetssjef. Stian Rasch, kategori innkjøpsjef for tørr/ non-food. Jon Jakobsen, markedssjef for fersk og frys. Cato Johannessen Korsgården, Markedssjef Storhusholdning.

Hvorvidt incentiver/bonusordninger er koplet til arbeidet med etisk handel:

Nei

Hvorvidt det er etablert rapporteringsrutiner for arbeidet med etisk handel:

Både fagsjef bærekraftig handel og kategori- og innkjøpsjefer rapporterer på mål innenfor etisk handel

Annet:

Intern opplæring og bevisstgjøring

Q1.3 Beskriv hvilke interne opplærings- og bevisstgjøringsbehov som er identifisert:

Som en del av arbeidet med å etablere en etisk innkjøpspraksis i 2015 ble det i 2014 identifisert at det i Unil i første omgang må etableres prosesser for dette arbeidet. Opplæring innenfor bærekraftig handel er en obligatorisk del for nyansatte. Det jobbes for tiden med planlegging av utvidede opplæring for innkjøpsjefer.

Q1.4 Beskriv opplærings- og informasjonstiltak som er gjennomført i rapporteringsåret:

Det er gjennomført handlingsplansamtaler med hver enkelt produktsjef der de har mottatt informasjon om risiko ved deres produkter. Det er i 2016 også gjennomført antikorrupsjons-dilemmatrening for ansatte i innkjøpfunksjoner.

Forankring av etiske krav i leverandørkjeden

Q1.5 Oppgi en fullstendig nettadresse til bedriftens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved.

Vedlagt.

Q1.6 Beskriv bedriftens formidling til og dialog med leverandører om retningslinjene.
Beskriv:

Hvordan hensikten med retningslinjene blir kommunisert:

Unil har som policy at alle leverandører skal signere vår CoC og at alle leverandører i risikoland skal godta å bli med i BSCI. CoC er vedlagt kontrakt. Ut over dette er formidlingen og dialogen ikke formalisert. Dette er noe som er avhengig av andre faktorer som kjennskap, kunnskap, kultur etc. Vi vil i 2017 utvikle ett nytt system der CoC også skal signerers i forbindelse med leverandørevalueringsverktøyet vårt.

Systemer for tilbakemelding og dialog med leverandørene:

Foregår i henhold til risikovurdering og dialog.

Hvorvidt leverandører blir belønnet for gode arbeidsforhold, forbedret miljøhåndtering og annet:

Hvorvidt retningslinjene er oversatt til lokale språk:

Unil CoC eksisterer på norsk og engelsk. Vi støtter oss også på BSCI CoC som er oversatt til Arabisk, Bengali, Burmesisk, Kinesisk, Fransk, Tysk, Hindi, Spansk, Thai, Tyrkisk, Vietnamesisk.

Eventuelle andre relevante opplysninger:

Q1.7 Beskriv i hvilket omfang retningslinjene er formidlet til underleverandører og videre nedover i leverandørkjeden, og hva bedriften gjør for å sørge for at så skjer.

Indikator 1-1: Angi prosentandel av bedriftens førsteledsleverandører, som omfattes av rapporten, som er blitt kommunisert og har godtatt retningslinjene for etisk handel:

	2016	2015	2014
Total antall leverandører	470	350	350
Prosentandel basert på antall:	75 %	100 %	100 %
Prosentandel basert på innkjøpsvolum:	75 %	100 %	100 %

2. KARTLEGGE

Kartlegging av risiko i leverandørkjeden

2. KARTLEGGE KARTLEGGING AV RISIKO I LEVERANDØRKJEDEN (DUE DILIGENCE)

Vurdering av nye leverandører

Q2.1 Beskriv hvordan bedriften innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører velges.

Beskriv hvilke kriterier som fører til at en leverandør ikke benyttes:

Minimumskrav som godkjenning av CoC, akseptere å bli medlem av BSCI (risikoland) og besvare våre egenrapporteringspørsmål. Det er utviklet en helt ny omfattende leverandørevalueringssystem i 2014/2015 slik at vi har nå detaljert og spisset informasjon på leverandører i henhold til relevante problemstillinger innenfor etisk handel.

Beskriv hvilke kriterier som fører til at det stilles forbedringskrav til leverandøren:

Utgangspunkt er BSCIs risikoland liste samt intern land/ råvare risikovurdering. Har vi leverandører som enten produserer eller har råvarer fra disse landene krever vi dokumentasjon i henhold til relevant problemstilling. Dersom leverandøren allerede har en BSCI audit vil vi ta utgangspunkt i resultatene fra auditen for å stille krav til forbedring. Vi jobber også sammen med United Nordic, vår nordiske innkjøpsorganisasjon for å stille oss samlet bak forbedringskrav til leverandøren.

Velg fra liste hvilke konkrete metoder som benyttes i vurderingen:

- Egenrapporterings skjema
- Egne besøk
- Inspeksjoner
- Rapporter fra tidligere inspeksjoner
- Valg av sertifiserte bedrifter
- Leverandøren har program for oppfølging av sine leverandører
- Annet

Gi nærmere beskrivelse av metodene som har vært benyttet:

Unil benytter seg av et leverandørevalueringssystem der leverandøren fyller ut et egenrapporterings skjema som tar for seg dyrevelferd, miljøhensyn og etikk. Både produktsjefer og fagsjefer for kvalitet gjennomfører regelmessige leverandørbesøk. Fagsjef bærekraftig handel gjennomførte i 2016 18 leverandørbesøk hvor etikk var hovedfokuset. Det ble også gjennomført leverandørbesøk med etikk som hovedfokus av United Nordic i 2016.

Indikator 2-1: Vurdering av nye leverandører og resulterende tiltak

A) Angi prosentandel av nye leverandører som har blitt kartlagt for enten arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljøforhold eller korrupsjon, eller for program for å følge opp sin leverandørkjede på disse områdene:

Prosentandel av nye leverandører kartlagt	2016	2015	2014
Prosentandel av nye leverandører kartlagt:	80 %	80 %	50 %

B) Beskriv de viktigste manglene, relatert til de etiske kravene eller leverandør-oppfølgingsprogram, som er avdekket i kartleggingen og i hvilke land de forekommer:

Kartlagte mangler i 2016	Etiske krav som berøres	Land
Uspesifisert opprinnelse på råvarer	Kontroll over leverandørkjeden	Flere land
Overtidsproblematikk	Arbeidstakerrettigheter	Kina, Thailand, Indonesia, Malaysia
Migrantarbeidere	Arbeidstakerrettigheter	Thailand, Italia, Tyrkia
Manglende verneutstyr	Helse miljø og sikkerhet	Flere land

C) Av vurderte leverandører, rapporter:

Oppfølging av vurderte leverandører i 2016:	Prosentandel (%)
Prosentandel som ikke ble valgt som resultat av screeningen	0 %
Prosentandel som det er stilt forbedringskrav til	

D) Gi eventuelle utfyllende kommentarer om hvordan leverandørene dere har vurdert er fulgt opp:

Vanskelig å stadfeste hvor mange prosent det har blitt stilt forbedringskrav til. Alle leverandører der det har blitt oppdaget mangler vil bli stilt krav til. Dette kan enten gjøres via produksjef, via innkjøpsorganisasjonen United Nordic, via fagsjef bærekraftig handel eller via BSCI.

Oversikt over hvor produksjonen skjer hos eksisterende leverandører

Q2.2 Beskriv bedriftens kunnskap om hvor produksjonen skjer. Beskriv spesielt:

Kjennskap til produsenter i nærmeste produksjonsledd (first tier):

ja

Hvorvidt underleverandører og råvareproduksjon er kartlagt:

For noen risikoleverandører

Utfordringer relatert til sporbarhet:

Andre relevante opplysninger:

Svar i Q2.3 er kun våre risikoland. Vi har i 2016 jobbet med å kartlegge underleverandører i første produksjonsledd og disse har også blitt inkludert.

Q2.3 Oppgi antall produsenter i nærmeste produksjonsledd per produksjonsland (som bedriften har oversikt over):

Land	Antall
Brasil	1
Chile	1
Estland	2
Filippinen	1
Hellas	4
Serbia	1
Indonesia	1
Italia	5
Kenya	1
Kina	79
Malaysia	3
Namibia	1
Papua - Ny Guinea	1
Taiwan	1
Thailand	20
Tyrkia	5
Vietnam	3
Rusland	1
Colombia	1
India	2
Mauritius	1
Peru	1

Land	Antall
Serbia	1
Sri Lanka	2
Uruguay	2

Metode for å kartlegge risiko hos eksisterende leverandører

Q2.4 Har bedriften et 'overordnet risikobilde' (på land/bransjenivå) når det gjelder arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø og korrupsjon i egen leverandørkjede?

Ja

Hvis ja, beskriv metode og kilder som er benyttet:

Geografi, råvarer, kjennskap til leverandør, BSCI rapporter. Kjøper også inn risikoanalyser fra eksternt firma blant annet DnV, BSCI og Maplecroft.

Q2.5 Beskriv bedriftens framgangsmåte for å kartlegge forholdene hos 'enkeltleverandører' i rapporteringsåret. Beskriv:

Kriterier som er lagt til grunn for å prioritere hvilke leverandører som kartlegges

Risikoland, risikoprodukter, risikoråvarer

Omfang (andel og geografisk område) av leverandører som er kartlagt

90 % av alle risikoleverandører er kartlagt. Det vil si identifisert og besluttet at leverandøren skal registreres i BSCI eller inkluderes i revisjonsplan.

Metoder som er benyttet i kartleggingen:

90 % av Unils leverandører i risikoland er risikokartlagt. Det vil si at de er identifisert, har blitt evaluert ihht. hvorvidt de er registrert i BSCI, har blitt evaluert som potensiell leverandør for besøk og har blitt gjort en risikovurdering av. Årlig blir et antall leverandører plukket ut for leverandørbesøk. Unil bruker også et selvevalueringskjema for leverandørene.

Eventuelt andre relevante forhold:

Flere av leverandørene er kartlagt gjennom flere metoder og vil derfor være overlappende.

Indikator 2-2: Antall eksisterende leverandører kartlagt for enten arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljø, korrupsjon eller leverandør oppfølgingsprogram, fordelt på kartleggingsmetode:

Antall leverandører kartlagt totalt	2016	2015	2014
Antall leverandører kartlagt	250	30	30

Antall leverandører kartlagt fordelt på metode	2016	2015	2014
Bruk av egenrapporterings skjema	250		
Sjekk av rapporter fra tidligere inspeksjoner	10		
Egne besøk	18		
Besøk av United Nordic	2		

Beskrivelse av risikobilde i leverandørkjeden

Q2.6 Basert på utført kartlegging, beskriv risikobildet i bedriftens leverandørkjede med tanke på manglende etterlevelse av retningslinjene for etisk handel.

Beskriv og begrunn spesielt:

Hvilke produsentland som anses å ha høyest risiko:

Thailand, Vietnam, Indonesia, Elfenbenskysten (kakao gjennom underleverandører), Tyrkia, Italia, Kina

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Ansettelsesrutiner migrantarbeidere, overtidsbetaling, overtidsregulering av timer, organisasjonsfrihet.

Utfordringer knyttet til underleverandører og råvareproduksjon:

Jo nærmere primærnæringene vi nærmer oss jo vanskeligere er det å ha oversikt og kontroll til enhver tid. Noe av årsaken til dette er at denne delen kan være relativt ustrukturert.

Andre særskilte utfordringer, f. eks. knyttet til at leverandører er lokalisert i eksport-/frisoner eller bruker innleid arbeidskraft:

Migrantarbeidere. Migrantarbeideres situasjon må følges i flere av våre leverandørland hvor utnyttelse er normalt, ofte med et dårlig regelverk og lite nasjonalt fokus på problemene. (eks: Italia, Thailand og Norge.)

3. TILPASSE

Tilrettelegging av innkjøpspraksis

3. TILPASSE TILRETTELEGGING AV INNKJØSPRAKSIS

Langsiktighet i leverandørrelasjoner

Q3.1 Beskriv bedriftens policy og/eller praksis når det gjelder varighet av leverandørrelasjoner.

I bransjen Unil operer i er det normalt at det brukes relativt korte kontrakter. Forholdene til et få utvalgte leverandører er likevel langsiktige. I tillegg har vi eksempler på bruk av langsiktige avtaler da vi ønsker forbedringer i forbindelse med etiske problemstillinger. Våre avtaler er stort sett 1-2 år lange, men kundeforholdene er i svært stor grad langsiktig.

Indikator 3-1: Andel av totalt innkjøp som gjøres fra leverandører som bedriften har et langvarig forretningsforhold til (se definisjon):

	2016	2015	2014
Prosentandel med langsiktige avtaler:			

Innkjøpspraksis

Q3.2 Har bedriften undersøkt eller vurdert hvordan bedriftens innkjøpspraksis påvirker bedriftens leverandører?

Nei

Hvis ja, beskriv hvordan dette ble gjort, samt de viktigste funnene:

Q3.3 Har bedriften gjort tilpasninger i egen innkjøpspraksis for å bidra til bedre arbeids- og miljøforhold hos sine leverandører eller underleverandører?

Nei

Hvis ja, beskriv tilpasningene som er gjort:

Indikator 3-2: Medgått tid for å betale leverandører

A) Rapportert antall dager i bedriftens standardbetingelser for å betale leverandører:

Antall dager i standardbetingelser for å betale leverandører	2016	2015	2014
Antall dager for å betale:	30	30	30

B) Rapportert prosentandelen av alle leverandørbetalinger utført i tide:

Prosentandel av alle leverandørbetalinger utført i tide	2016	2015	2014
Prosentandel utført i tide:	85,0 %	100,0 %	100,0 %

Vurdering av effekten av tiltak for å forbedre innkjøpspraksis

Q3.4 Beskriv hvordan bedriften vurderer effekten av gjennomførte tiltak for å tilrettelegge sin innkjøpspraksis:

4. SAMARBEIDE

Forbedringer i leverandørkjeden

4. SAMARBEIDE FORBEDRINGER I LEVERANDØRKJEDEN

Produktdesign og råvarevalg

Q4.1 Har bedriften valgt produktdesign eller råvarebruk for å bidra til bedre arbeidsforhold eller miljø i leverandørkjeden?

Ja

Hvis ja:

Beskriv tiltak som er gjennomført i rapporteringsåret:

Råvarersiko er i stor grad integrert i rutine for ansvarlig innkjøpspraksis. Vi gjør daglige vurderinger av innhold i råvarene og emballasje for å sikre at denne er i henhold til våre standarder. Unil har f.eks. i 2016 byttet plast i bomullspinne til papp. Vi jobber også fortløpende med emballasjeoptimering.

Beskriv hvilken effekt bedriften anser at tiltakene har:

Ved å bytte materiale i bomullspinnen bidrar vi til en stor miljøpåvirkning da bomullspinnene ofte kommer på avveie i renseanleggene og kan bidra til å skade den marine faunaen. Ved å optimere emballasje på både forbrukerpakning og øvrig emballasje sikrer vi mindre svinn som igjen gir miljøet.

Kompetansehevingstiltak hos leverandører

Q4.2 Har bedriften identifisert hvilke behov bedriftens leverandører har for kompetanseheving for å kunne etterleve retningslinjene for etisk handel?

Ja, delvis

Hvis ja, oppgi:

Identifiserte kompetansehevingsbehov:

Kompetansebehovet er stort avhengig av problemstillingene leverandørene står overfor. Dette er typisk generelle arbeidstakerrettigheter og HMS, men vi ser også at medarbeiderinvolvering, fagforeningstilrettelegging etc. er viktige behov som kommer frem.

Planlagte kompetansehevingstiltak:

Vi planlegger i 2017 å gjennomføre pilotprosjekt på Quizrr og har også bidratt til at flere av våre thailandske leverandører skal delta på kurs om migrantarbeideres rettigheter og vern i regi av BSCI i Thailand.

Leverandører som er omfattet med tanke på: antall, land/geografisk område og type leverandører:

5

Q4.3 Har bedriften bidratt til kompetanseheving hos leverandører i rapporteringsåret?

Ja

Hvis ja, beskriv i tabellen under:

Gjennomførte kompetansehevingstiltak

Leverandører som er omfattet med tanke på: omfang, land/geografisk område og forventet effekt

Kompetansehevingstiltak (organisert selv eller av andre)	Antall leverandører	Land / geografisk område	Effekt (forventet eller målt)
Møter og diskusjoner ved leverandørbesøk	20	Kina/Vietnam/ Thailand/Italia/ Norge	Sertifisering av materialer/ medlemskap i BSCI/forbedrede BSCI revisjonsresultater

Forbedringstiltak hos leverandører

Indikator 4-1: Forbedringstiltak som gjelder arbeidsstandarder og menneskerettigheter (MR)

A) Rapportert antall og prosent av eksisterende leverandører hvor det har blitt identifisert mangler relatert til krav knyttet til arbeidsforhold og menneskerettigheter.

Identifiserte mangler relatert til arbeidsforhold og MR	Antall	Prosentandel
Leverandører hvor det i rapporteringsåret er kartlagt mangler relatert til kravene på arbeidsforhold og menneskerettigheter	10	

B) Rapportert prosentandel av leverandørene med kartlagte mangler (oppgitt i A) hvor:

Det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer

Forbedringstiltak ble gjennomført

Kontrakter ble avsluttet (f.eks. ved manglende forbedringsvilje)

Vis også hvordan forbedringstiltakene fordeles på henholdsvis etiske krav og geografisk område.

Forbedringstiltak tilknyttet arbeidsforhold og MR	2016	2015	2014
Prosentandel hvor det ble avtalt eller stilt krav til forbedringer*	100 %	100 %	100 %
Prosentandel hvor forbedringstiltak ble gjennomført*	80 %	100 %	100 %
Prosentandel hvor kontrakter ble avsluttet*	0 %	0 %	0 %

* Prosentandel av leverandører hvor det er kartlagt mangler (prosent av antall i 'A')

Prosentfordeling på etiske krav i 2016	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Tvangsarbeid	10 %
Helse, miljø og sikkerhet	10 %
Marginaliserte befolkningsgrupper	30 %
Ledelsessystemer relatert til arbeidsforhold / menneskerettigheter	50 %

Prosentfordeling på geografisk område i 2016	Forbedringstiltak gjennomført (%)
Asia	60 %
Europa	40 %

C) Gi utfyllende informasjon om hva de viktigste forbedringstiltakene består i:

Forbedringstiltakene er under oppfølging. Rutiner for å sikre rettigheter for migrantarbeidere (marginaliserte befolkningsgrupper). Bedre verneutstyr for arbeidere ved fabrikker. Rutiner og oppfølging ved mistanke om tvangsarbeid. Forbedrede ledelsessystemer for å sikre arbeidstakerrettigheter. Tiltak for å forbedre dyrevelferd.

Q4.4 Beskriv tiltak bedriften har gjennomført for å bidra til at arbeidere mottar en anstendig lønn som dekker basisbehovene til arbeiderne og deres familier, så som:

Kartlegging av arbeidernes lønn og sammenstilling med standarder for anstendig lønn: Gjøres standard i alle BSCI revisjoner da opp mot vår CoC og nasjonal lovgivning.

Tiltak for å redusere gap mellom faktisk lønn og lønn som dekker basisbehovene:

Eventuelle andre tiltak:

Q4.6: Beskriv tiltak som bedriften har gjennomført i rapporteringsåret for å motvirke korrupsjon i leverandørkjeden. Inkluder:

Krav til endring av leverandørers praksis og opphør av kontrakter:
Ansatte med innkjøpsfullmakt i Unil har gjennomført dilemmatrening i antikorrupsjon ila 2016.

Tiltak for å forbedre organisasjonens anti-korrupsjonsprogram:
Videre oppbygging av Unils antikorrupsjonsprogram er planlagt påbegynt i mai 2017.

Bruk av sertifisering

Q4.7 Beskriv bedriftens policy på hvorvidt sertifisering benyttes som metode for å oppnå forbedringer i leverandørkjeden:

Indikator 4-3: Andel av innkjøpte materialer, produkter og/eller tjenester som er gjenstand for økonomisk, sosial eller miljømessig sertifisering.

Oppgi andel av innkjøpte materialer, produkter og tjenester som er gjenstand for sosial eller miljømessig sertifisering for hver kategori som det er relevant for bedriften å rapportere på:

Kategori materiale / produkt / tjeneste	2016 % sertifisert	2015 % sertifisert	2014 % sertifisert
Kakao, sjokolade	85 %	85 %	80 %
Toalettpapir, tørkeruller, matpapir, servietter etc.	90 %	95 %	95 %
Te	75 %	31 %	31 %
Varmtvannsreker	100 %	0 %	0 %
Tunfisk	80 %	0 %	0 %

Vis fordelingen per sertifiseringsstandard for rapporteringsåret:

Kategori materiale / produkt / tjeneste (i 2016)	Sertifiseringsstandard	% sertifisert
Kakao, sjokolade	UTZ/Fairtrade	85 %
Toalettpapir, tørkeruller, matpapir, servietter etc.	Svanen/FSC	90 %
Te	Fairtrade	75 %
Varmtvannsreker	ASC	100 %
Tunfisk	MSC	80 %

Forbedringsprosjekter og -tiltak

Q4.8 Beskriv forbedringsprosjekter og -tiltak som er iverksatt i rapporteringsåret for å bidra til etterlevelse av retningslinjene

Prosjektnavn:	
Hensikt:	
Hovedaktiviteter:	
Land:	
Partnere:	
Startdato og forventet sluttdato:	
Læringspunkter og utfordringer:	
Etiske krav som omhandles:	

Prosjektnavn:	Forbedring av livssituasjon bønder i Namibia
Hensikt:	Forbedre kunnskap og markedstiltak for fattige bønder i Namibia med tanke på at de skal kunne tjene mer på dyrehold (storfe)
Hovedaktiviteter:	I samarbeid med lokal NGO/ Leverandør har vi hjulpet fattige bønder fra flere befolkningsgrupper til å kunne få mer kunnskap, tilgang på veterinærtjenester og bedre markedstilgang for de dyrene de har i dag ved å bygge innhegninger og gi tilgang til vann.
Land:	Namibia
Partnere:	Leverandørs Foundation, Leverandør samt lokale myndigheter
Startdato og forventet sluttdato:	20.01.2016 - 31.12.2016
Læringspunkter og utfordringer:	Drive et prosjekt som er forankret hos de forskjellige befolkningsgruppene. Miljøhensyn. Ved å hjelpe fattige bønder med viktig infrastruktur vil de kunne selge storfe til EU som gjør at de får bedre pris for kjøttet som igjen bidrar til bedre levekår for bøndene og deres barn.
Etiske krav som omhandles:	

Vurdering av effekten av forbedringstiltak

Q4.9 Beskriv hvordan bedriften vurderer effekten av tiltakene, utført i rapporteringsåret, for å oppnå forbedringer i bedriftens leverandørkjede. Vurder effekten opp mot risikobildet og kartlagte mangler:

5. KOMMUNISERE

Bevisstgjøring, dialog og oppslutning

Intern og ekstern kommunikasjon om etisk handel

Q5.1 Beskriv hvordan bedriften kommuniserer 'internt' om arbeidet med etisk handel:
intranet, gjennom interne samlingsmøter og mail

Q5.2 Beskriv hvordan bedriften kommuniserer 'eksternt' om arbeidet med etisk handel:
2016 vil være første året Unil publiserer bærekraftsrapport. Unil kommuniserer også gjennom NorgesGruppens samfunnsrapport og diverse foredrag/presentasjoner.

Q5.3 Oppgi hvilke temaer bedriften har kommunisert om med interessenter (stakeholders) i rapporteringsåret vedrørende arbeidet med etisk handel. Vis:

Hvilke interessentgrupper som var involvert
Om det gjaldt dialog om påvirkning av bedriftens aktiviteter i leverandørkjeden.
Om det gjaldt kommunikasjon av bedriftens resultater av arbeidet med etisk handel

Tema	Interessenter	Om påvirkning av bedriftens arbeid	Om resultatene av bedriftens arbeid
Matsvinn	FiVH	Ja	Ja
Dyrevelferd svin/kylling	Dyrevernalliansen	Ja	Ja
Migrantarbeidere i Italia	Caritas / IEH	Ja	Nei
Avskoging	Regnskogsfondet	Ja	Nei
Migrantarbeidere i Thailand	MWRN	Ja	Nei

Q5.4 Har bedriften publisert åpne lister over sine leverandører eller gjør bedriften denne informasjonen tilgjengelig på annen måte til interessenter?

Nei

Hvis ja, beskriv nærmere:

Q5.5 Oppgi nøyaktig webadresse hvor bedriften publiserer informasjon og/eller rapporterer om arbeidet med etisk handel:
unil.no

Styrke oppslutningen om etisk handel og erfaringsdeling

Q5.7 Har bedriften i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om arbeidet med etisk handel eller delt erfaringer?

Ja

Hvis ja, beskriv tiltak for å styrke oppslutningen relatert til aktuelle målgrupper som:

Leverandører
Nettverk og sammenslutninger
Myndigheter/offentlige instanser
Andre

Type tiltak	Antall	Hvem omfattes av tiltaket	Beskrivelse
Foredrag på eksterne seminarer	5		
Bidrag til studier om etisk handel	2	Holdt foredrag for studenter på høyskolen i Oslo om etisk handel	
Bransjespesifikt samarbeid	2	I IEH og NHO	Tomater og palmeolje

Kontakt:

Unil AS

Julie Haugli Aarnæs

julie.haugli.aarnæs@unil.no

98680001